

Brusel 27. června 2023
(OR. en)

8777/23

Interinstitucionální spis:
2023/0137(CNS)

ECOFIN 383
UEM 87

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	27. dubna 2023
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2023) 241 final
Předmět:	Návrh NAŘÍZENÍ RADY kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2023) 241 final.

Příloha: COM(2023) 241 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 26.4.2023
COM(2023) 241 final

2023/0137 (CNS)

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY

**kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném
schodku**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Tento návrh je součástí balíčku a jeho cílem je změnit nařízení Rady (ES) č. 1467/97 ze dne 7. července 1997 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku¹ (nápravná složka Paktu o stabilitě a růstu). Je doprovázen návrhem na nahrazení nařízení Rady č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik² (preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu), jakož i návrhem na změnu směrnice Rady 2011/85/EU ze dne 8. listopadu 2011 o požadavcích na rozpočtové rámce členských států³. Cílem balíčku je tedy reforma fiskálního rámce EU.

V roce 2011 bylo s cílem zohlednit zkušenosti z celosvětové finanční krize a krize státního dluhu v eurozóně jakožto součást balíčku šesti právních aktů nařízení (ES) č. 1466/97 pozměněno nařízením (EU) č. 1175/2011⁴, nařízení (ES) č. 1467/97 bylo pozměněno nařízením (EU) č. 1177/2011⁵ a byla přijata směrnice 2011/85/EU.

Článek 17a nařízení č. 1467/97 obsahuje ustanovení o přezkumu, podle něhož je Komise každých pět let povinna zveřejnit zprávu o uplatňování tohoto nařízení, aby posoudila: i) účinnost nařízení; ii) pokrok dosažený při zajišťování užší koordinace hospodářských politik a trvalé konvergence hospodářské výkonnosti členských států v souladu se Smlouvou o fungování EU, přičemž ke zprávě přiloží, bude-li to vhodné, návrh změn tohoto nařízení. Komise provedla přezkum nařízení v rámci přezkumu rámce správy ekonomických záležitostí EU, který byl zahájen v únoru 2020⁶.

Přezkum rámce správy ekonomických záležitostí EU vycházel z rozsáhlých konzultací se širokou škálou zúčastněných stran (orgány EU, občany, vládami a parlamenty členských států, sociálními partnery, nevládními institucemi a akademickou obcí). Odhalil řadu silných stránek, ale také řadu nedostatků rámce, zejména zvýšenou složitost, potřebu účinněji snižovat zadlužení tam, kde je vysoké, a vytvořit rezervy pro budoucí otřesy, a potřebu aktualizovat řadu nástrojů a postupů tak, aby byly začleněny poznatky získané z politických reakcí na nedávné hospodářské otřesy, včetně vzájemného působení mezi reformami a investicemi v rámci Nástroje pro oživení a odolnost. Cílem navrhovaného balíčku včetně tohoto návrhu je tyto nedostatky řešit a tyto získané poznatky začlenit.

¹ [Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 6.](#)

² [Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.](#)

³ Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 41.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1175/2011 ze dne 16. listopadu 2011, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1466/97 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ([Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 12.](#))

⁵ Nařízení Rady (EU) č. 1177/2011 ze dne 8. listopadu 2011, kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku ([Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 33.](#))

⁶ Sdělení Komise COM(2020) 55 final ze dne 5. února 2020 „Přezkum správy ekonomických záležitostí, Zpráva o používání nařízení (EU) č. 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 a 473/2013 a o vhodnosti směrnice Rady 2011/85/EU“.

Ve svém sdělení ze dne 9. listopadu 2022 Komise představila směry pro reformu rámce správy ekonomických záležitostí EU⁷, jejímž cílem je zajistit udržitelnost dluhu a podpořit udržitelný a inkluzivní růst ve všech členských státech. Tyto směry předpokládaly větší odpovědnost členských států, zjednodušený rámec a posun směrem k většímu střednědobému zaměření ve spojení s důslednějším a soudržnějším prosazováním. Tyto směry rovněž odrážely připomínky, které vyplynuly z veřejné konzultace zahájené v říjnu 2021, kde byly ostatní orgány EU a všechny klíčové zúčastněné strany vyzvány, aby se v tomto tématu angažovaly⁸.

Na základě zjištění přezkumu správy ekonomických záležitostí a veřejné konzultace zahájené v říjnu 2021 a na základě směrů předložených ve sdělení ze dne 9. listopadu 2022 je cílem balíčku, a to včetně tohoto legislativního návrhu, aby byl rámec EU pro správu a řízení jednodušší, transparentnější a účinnější, s větší odpovědností členských států a lepším prosazováním, a zároveň aby umožnil reformy a investice a realisticky, postupně a trvale snížil vysokou míru veřejného zadlužení. Reformovaný rámec by tak měl v kontextu evropského semestru pomoci vybudovat zelenou, digitální a odolnou ekonomiku budoucnosti a zároveň zajistit udržitelnost veřejných financí ve všech členských státech. Přísnější následné prosazování by bylo nezbytným protějškem rámce dohledu založeného na posouzení rizik, který by členským státům poskytoval větší prostor pro stanovení postupu korekce.

Reformní návrhy jsou proto utvářeny vyššími a rozmanitějšími úrovněmi veřejného dluhu, potřebou udržet vysokou úroveň investic do souběžné transformace (ekologické a digitální), potřebou zajistit energetickou bezpečnost, otevřenou strategickou autonomií, jakož i sociální a hospodářskou odolností a potřebou strategického kompasu pro bezpečnost a obranu.

Zejména vzhledem k tomu, že současná doporučená hodnota pro snižování dluhu stanovená v čl. 2 odst. 1 nařízení č. 1467/97 pro členské státy, jejichž míra zadlužení přesahuje referenční hodnotu 60 % hrubého domácího produktu (HDP) (tzv. „pravidlo 1/20“), by za současných okolností vysokého schodku a míry zadlužení po skončení pandemie COVID-19 pravděpodobně znamenala příliš náročné představené fiskální úsilí, které by mělo velmi negativní dopad na růst, a tím i na udržitelnost dluhu, navrhuje se přejít na rámec dohledu více založený na posouzení rizik, který staví udržitelnost dluhu do středu zájmu a více rozlišuje mezi členskými státy tím, že zohledňuje jejich problémy v oblasti veřejného dluhu a zároveň dodržuje transparentní a společný rámec EU, který je v souladu s referenčními hodnotami 3 % HDP a 60 % HDP podle protokolu č. 12 o postupu při nadměrném schodku připojeného ke Smlouvám.

Pravidla pro zahájení a ukončení postupu při nadměrném schodku v případě porušení referenční hodnoty schodku 3 % HDP (tzv. postup při nadměrném schodku založený na schodku) by zůstala nezměněna, přičemž by byly provedeny určité úpravy s cílem zajistit soulad s postupem při nadměrném schodku v případě porušení kritéria dluhu, uznat úlohu nezávislých fiskálních institucí a vyjasnit případy prudkého hospodářského propadu v Unii nebo v eurozóně jako celku. Jedná se o zavedení prvku fiskálního dohledu EU, který díky své jednoduchosti účinně ovlivňuje fiskální chování a je dobře srozumitelný tvůrcům politik i široké veřejnosti.

⁷ Sdělení Komise COM(2022) 583 final ze dne 9. listopadu 2022 „o směrech pro reformu rámce správy ekonomických záležitostí EU“.

⁸ Pracovní dokument útvarů Komise SWD(2022) 104 final ze dne 28. března 2022 „Online veřejná konzultace k přezkumu rámce správy ekonomických záležitostí EU – shrnutí odpovědí – závěrečná zpráva“.

U postupu při nadměrném schodku v případě porušení kritéria dluhu (tzv. postup při nadměrném schodku založený na dluhu) by byla posílena jak aktivace, tak i zrušení. Zaměřil by se na odchylky členských států, které mají dluh vyšší než 60 % HDP, od fiskální cesty, k níž se členský stát zavázal a kterou Rada schválila v rámci navrhovaného nařízení, kterým se nahrazuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu.

Za klíčový faktor vedoucí k zahájení postupu při nadměrném schodku by se měl považovat značný problém veřejného dluhu zjištěný podle nejnovějšího Monitoru udržitelnosti zadlužení. Cesta v rámci postupu při nadměrném schodku by v zásadě odpovídala cestě, který původně schválila Rada. Pokud by tato původní cesta již nebyla vzhledem k objektivním okolnostem realizovatelná, mohla by Komise Radě v rámci postupu při nadměrném schodku navrhnout pozměněnou cestu.

• **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Návrh je součástí širšího balíčku návrhů v návaznosti na směry pro reformu rámce správy ekonomických záležitostí EU vydané Komisí dne 9. listopadu 2022. Tento balíček rovněž obsahuje návrh nařízení, kterým se nahrazuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu, a návrh na změnu směrnice Rady 2011/85/EU. Cílem balíčku je vytvořit reformovaný rámec, který se bude opírat o střednědobé zaměření a odpovědnost členských států v zájmu věrohodného a podstatného snížení vysoké míry zadlužení a podpory udržitelného a inkluzivního růstu. Reformovaný rámec správy ekonomických záležitostí tak zachovává základní cíle rozpočtové kázně a podpory růstu Paktu o stabilitě a růstu a jeho zřizovacích ustanovení ve Smlouvě o fungování Evropské unie (SFEU).

Tím, že se reformovaný rámec zaměřuje na zdravé a udržitelné veřejné finance a na podporu růstu, splňuje zároveň hlavní cíle rozpočtového paktu, který tvoří hlavu III Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii⁹. Kromě toho si i další prvky navrhovaného právního předpisu zachovávají podstatu rozpočtového paktu. Návrh nařízení nahrazujícího preventivní složku Paktu o stabilitě a růstu částečně zohledňuje požadavek rozpočtového paktu na konvergenci ke střednědobým pozicím, která má být navržena s přihlédnutím k rizikům pro udržitelnost jednotlivých zemí (čl. 3 odst. 1 písm. b) Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě), jelikož střednědobé zaměření vychází z problémů spojených se zadlužením jednotlivých zemí. Rozpočtový pakt zdůrazňuje strukturální saldo a pro celkové posouzení souladu je nutná rovněž analýza výdajů očištěných o vliv diskrečních opatření na straně příjmů (čl. 3 odst. 1 písm. b) Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě), přičemž tuto analýzu podporuje tento návrh nařízení, kterým se nahrazuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Rozpočtový pakt umožňuje dočasné odchylky od střednědobého cíle nebo

⁹ S cílem posílit rozpočtovou kázeň během celého hospodářského cyklu ratifikovalo dne 2. března 2012 mezivládní Smlouvu o stabilitě, koordinaci a správě 25 členských států. Článek 2 Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě ve svém prvním odstavci připomíná, že „smluvní strany ji uplatňují a vykládají v souladu se Smlouvami, na nichž je založena EU, zejména s čl. 4 odst. 3 Smlouvy o EU, a s evropským právem, včetně procesního práva, kdykoli je vyžadováno přijetí sekundárního práva“. Článek 2 Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě ve svém druhém odstavci připomíná, že se „použije, pokud je to slučitelné se Smlouvami, na nichž je EU založena, a s právem EU. Nezasahuje do pravomoci Unie jednat v oblasti hospodářské unie.“ Hlava III Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě, „Rozpočtový pakt“, je závazná pro členské státy, jejichž měnou je euro, a na dobrovolném základě i pro ostatní členské státy (čl. 1 odst. 2 a čl. 14 odst. 5 Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě). Článek 16 Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě stanoví, že „nejpozději do pěti let ode dne vstupu této smlouvy v platnost se na základě posouzení zkušeností s jejím prováděním příjmy v souladu se Smlouvou o EU a Smlouvou o fungování EU nezbytné kroky s cílem začlenit podstatu této smlouvy do právního rámce EU“.

postupu korekce pouze za výjimečných okolností (čl. 3 odst. 1 písm. c) Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě), jak předpokládá návrh nařízení, kterým se nahrazuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Rozpočtový pakt stanoví, že v případě zjištěných významných odchylek od střednědobého cíle nebo postupu korekce musí být provedena opatření k nápravě těchto odchylek ve vymezeném časovém období (čl. 3 odst. 1 písm. e) Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě). Ve stejném duchu vyžaduje reformovaný rámec nápravy odchylek od dráhy čistých výdajů stanovené Radou. Kromě toho, pokud odchylky vedou ke schodku přesahujícímu 3 % HDP, mohl by se na členský stát vztahovat postup při nadměrném schodku. V případě členského státu s dluhem vyšším než 60 % HDP by byl postup při nadměrném schodku založený na dluhu posílen: zaměřil by se na odchylky od dráhy čistých výdajů a nahradil by „pravidlo 1/20“, které některým členským státům ukládalo příliš náročné fiskální úsilí. Rozpočtový pakt svěřuje nezávislým vnitrostátním fiskálním institucím monitorovací úlohu, pokud jde o dodržování jeho pravidel, a ustanovení o úloze a nezávislosti těchto kontrolních institucí, která musela být podrobně popsána ve společných zásadách navržených Komisí¹⁰ v souladu s čl. 3 odst. 2 Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii, jsou nyní plně začleněna do návrhu na změnu směrnice 2011/85. Rozpočtový pakt stanoví, že Komise a Rada hrají roli v procesu prosazování (článek 5 Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě), jak je uvedeno v tomto návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1467/97.

Společné prvky mezi rozpočtovým paktem a reformovaným rámcem správy ekonomických záležitostí rovněž vyplývají z provádění rozpočtového paktu ve vnitrostátních právních řádech. Většina smluvních stran provedla ustanovení Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě ve vnitrostátním právu a vložila do něj přímou vazbu na odpovídající právní předpisy EU¹¹. To platí pro střednědobý cíl a konvergenci, jakož i pro posouzení významného odchýlení nebo ustanovení, jež vyžadují řídit se doporučeními přijatými Radou (vše vyplývá z nařízení č. 1466/97).

Vzhledem k těmto společným prvkům lze mít za to, že navrhovaný reformovaný rámec správy ekonomických záležitostí začleňuje podstatu fiskálních ustanovení Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě do právního rámce EU podle článku 16 Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě.

• **Soulad s ostatními politikami Unie**

Návrh je součástí balíčku, jehož cílem je přejít na společný rámec dohledu EU založený na posouzení rizik, který rozlišuje mezi členskými státy tím, že zohledňuje jejich problémy související s veřejným dluhem. Reviduje fiskální rámec EU tím, že začleňuje fiskální, reformní a investiční cíle do jediného uceleného střednědobého fiskálně-strukturálního plánu, který bude základním kamenem nového rámce. Plán bude zahrnovat všechny reformní a investiční závazky přijaté členskými státy za účelem řešení problémů zjištěných v rámci evropského semestru, včetně doporučení pro jednotlivé země. Soubor těchto reformních a investičních závazků by umožnil prodloužit horizont fiskální korekce za předpokladu, že splní určitá kritéria, jako je podpora růstu (příklady těchto reforem zahrnují řešení problémů spojených se stárnutím obyvatelstva, zlepšení fungování trhu práce a zvýšení nabídky

¹⁰ Viz sdělení Komise COM(2012) 342 final ze dne 20. června 2012 „Společné zásady pro vnitrostátní rozpočtové mechanismy nápravy“.

¹¹ Zpráva Komise C(2017) 1201 final ze dne 22. února 2017 předložená podle článku 8 Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě.

pracovních sil, podpora inovací a posílení dovedností, zlepšení podnikatelského prostředí¹², odstranění překážek jednotného trhu a řešení strategických závislostí), zajištění fiskální udržitelnosti a soulad se společnými prioritami Unie.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Právním základem tohoto nástroje je čl. 126 odst. 14 druhý pododstavec Smlouvy o fungování EU, stejně jako v případě pozměněného nařízení.

• Subsidiarita

Účelem nápravné složky Paktu o stabilitě a růstu je zabránit vzniku závažných chyb v rozpočtových politikách, které by mohly ohrozit udržitelnost veřejných financí, a vytvořit tak potenciální riziko pro HMU. To se promítá do povinnosti členských států podle Smlouvy vyhýbat se nadměrným schodkům veřejných financí ve srovnání se stanovenou numerickou hranicí schodku veřejných financí (3 % HDP) a veřejného dluhu (60 % HDP nebo hodnota, která se této hranici postupně blíží). Postup při nadměrném schodku, kterým se provádí zákaz nadměrných schodků, stanoví sled kroků, mezi které v případě zemí eurozóny patří i případné uvalení finančních sankcí. Postup při nadměrném schodku byl opakovaně uplatněn v souladu s příslušnými ustanoveními, čímž se posílila očekávání, že bude řádně prováděn.

Návrh je v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. Jeho cíle, kterým je jednotné dodržování rozpočtové kázně, jak vyžaduje Smlouva o fungování EU, nelze uspokojivě dosáhnout na úrovni členských států a může jej být lépe dosaženo na úrovni Unie.

• Proporcionalita

Návrh respektuje zásadu proporcionality stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. Nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů daného nástroje.

• Volba nástroje

Cílem návrhů je změnit nařízení Rady, a proto mají podobu návrhu nařízení Rady.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

• Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti stávajících právních předpisů

Zpětná posouzení rámce správy ekonomických záležitostí EU byla zveřejněna v únoru 2020¹³ a říjnu 2021¹⁴.

¹² Klíčovými určujícími faktory jsou v této souvislosti řádná správa věcí veřejných a dodržování zásad právního státu, zejména nezávislé, kvalitní a účinné systémy soudnictví, fungující a účinné daňové systémy, účinné insolvenční rámce a spolehlivé rámce pro boj proti korupci a podvodům.

¹³ Sdělení Komise COM(2020) 55 final ze dne 5. února 2020 „Přezkum správy ekonomických záležitostí, Zpráva o používání nařízení (EU) č. 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 a 473/2013 a o vhodnosti směrnice Rady 2011/85/EU“.

¹⁴ Sdělení Komise COM(2021) 662 final ze dne 19. října 2021 „Hospodářství EU po pandemii COVID-19: důsledky pro správu ekonomických záležitostí“.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Proběhly rozsáhlé konzultace se zúčastněnými stranami. Tyto konzultace spočívaly v následujícím:

- online konzultaci s cílem shromáždit názory zúčastněných stran, občanské společnosti a občanů. Souhrnná zpráva o výsledku této konzultace byla zveřejněna v březnu 2022¹⁵,
- podrobných tematických diskusích s členskými státy, které proběhly v Radě (ECOFIN), Euroskupině, Hospodářském a finančním výboru a Výboru pro hospodářskou politiku.

Výsledky byly zohledněny ve sdělení Komise ze dne 9. listopadu 2022 o směrech pro reformu rámce správy ekonomických záležitostí¹⁶ a v tomto návrhu.

Po přijetí sdělení ze dne 9. listopadu 2022 proběhla další jednání s členskými státy v Radě a s Evropským parlamentem, která byla v tomto návrhu zohledněna:

- Evropský parlament přijal dne 15. března 2023 výroční zprávy o evropském semestru, které se rovněž zaměřily na reformu rámce správy ekonomických záležitostí EU a na budoucnost evropského semestru,
- Rada pro hospodářské a finanční věci (ECOFIN) přijala dne 14. března 2023 závěry o směrech pro reformu rámce správy ekonomických záležitostí EU, které potvrdila Evropská rada ve dnech 23. a 24. března 2023.

- **Posouzení dopadů**

Návrhu byla udělena výjimka z posouzení dopadů z důvodu i) nedostatku možností, neboť fiskální rámec EU stanoví hranice revize a ii) zaměřuje se na cílené změny, které iii) nevedou ke zvýšení požadavků členských států na podávání zpráv a iv) jsou založeny na shromažďování důkazů provedených v nedávné minulosti (pracovní dokument útvarů Komise a sdělení Komise vypracovaná v letech 2020 až 2022).

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Pokud Rada uloží členským státům pokuty, budou odpovídající příjmy směřovat do rozpočtu EU jako ostatní příjmy. Za tímto účelem bude rovněž nezbytná změna čl. 21 odst. 2 finančního nařízení¹⁷.

¹⁵ Pracovní dokument útvarů Komise SWD(2022) 104 final ze dne 28. března 2022 „Online veřejná konzultace k přezkumu rámce správy ekonomických záležitostí EU – shrnutí odpovědí – závěrečná zpráva“.

¹⁶ Sdělení Komise COM(2022) 583 final ze dne 9. listopadu 2022 „o směrech pro reformu rámce správy ekonomických záležitostí EU“.

¹⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).

5. DALŠÍ PRVKY

• Plány provádění a způsoby sledování, hodnocení a podávání zpráv

Pozměněné nařízení obsahuje ustanovení o přezkumu, podle něhož Komise každých pět let zveřejní zprávu o uplatňování nařízení. Zpráva přezkoumá: i) účinnost nařízení; ii) pokrok dosažený při zajišťování užší koordinace hospodářských politik a trvalé konvergence hospodářské výkonnosti členských států v souladu se Smlouvou o fungování EU.

6. PODROBNÉ VYSVĚTLENÍ KONKRÉTNÍCH USTANOVENÍ NÁVRHU

Článek 1 návrhu obsahuje navrhované změny nařízení č. 1467/97.

Odstavec 1 doplňuje do článku 1 nařízení č. 1467/97 nové definice v souladu s navrhovaným nařízením, které nahrazuje preventivní složku Paktu o stabilitě a růstu. Mění znění článku 2 o neobvyklých událostech na výjimečné okolnosti a doplňuje křížové odkazy na navrhované nařízení, které nahrazuje preventivní složku Paktu o stabilitě a růstu. Mění uplatňování kritéria dluhu stanoveného ve Smlouvě tím, že opouští „pravidlo 1/20“ a zaměřuje se na dodržování dráhy čistých výdajů stanovené Radou v rámci navrhovaného nařízení, kterým se nahrazuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu. Odstraňuje odkaz na kvantitativní popis prudkého hospodářského propadu a namísto toho odkazuje na navrhované nařízení, které nahrazuje preventivní složku Paktu o stabilitě a růstu. Zefektivňuje seznam příslušných faktorů pro rozhodování o existenci nadměrného schodku. Klíčovým příslušným faktorem při přípravě zprávy podle čl. 126 odst. 3 Smlouvy o fungování EU bude míra problémů členského státu v oblasti zadlužení. Za klíčový faktor vedoucí k zahájení postupu při nadměrném schodku se považuje zejména značný problém veřejného dluhu zjištěný podle nejnovějšího Monitoru udržitelnosti zadlužení. V případě prudkého hospodářského propadu se Komise a Rada mohou ve svém posouzení rozhodnout, že nedospějí k závěru o existenci nadměrného schodku v souladu s přístupem uplatňovaným při aktivaci obecné únikové doložky během krize COVID-19. A konečně jsou vypuštěna ustanovení týkající se zavedení penzijních systémů založených na více pilířích.

Odstavec 2 zveřejňuje stanovisko Hospodářského a finančního výboru v souladu s čl. 126 odst. 4 Smlouvy o fungování EU a rozhodnutí a doporučení Rady v souladu s čl. 126 odst. 6 a 7 Smlouvy o fungování EU. Stanoví požadavky na nápravnou dráhu čistých výdajů stanovenou v doporučení Rady v souladu s čl. 126 odst. 7 Smlouvy o fungování EU, na udržení schodku pod referenční hodnotou 3 % HDP nebo jeho snížení pod tuto hodnotu a na uvedení dluhu na věrohodně sestupnou trajektorii nebo jeho udržení na obezřetné úrovni. Pro roky, kdy se očekává, že schodek veřejných financí překročí referenční hodnotu, se zachová jako doporučená hodnota minimální každoroční úprava ve výši nejméně 0,5 % HDP. Doplňuje povinnost členských států zahrnout do své zprávy o účinných opatřeních stanovisko své nezávislé fiskální instituce. V neposlední řadě stanoví, že výjimečné okolnosti a prudký hospodářský propad v eurozóně nebo v Unii jako celku umožňují Radě prodloužit lhůtu pro nápravu.

Odstavec 3 odstraňuje ustanovení týkající se možného zveřejnění doporučení Rady podle čl. 126 odst. 7 Smlouvy o fungování EU, neboť v souladu s odstavcem 2 se toto zveřejnění stává automatickým. Dodává, že rozhodnutí vlády by měla být nejen veřejně oznámena, ale také dostatečně podrobná, aby mohla být zahrnuta do hodnocení účinných opatření.

Odstavec 4 stanoví požadavky na nápravnou dráhu čistých výdajů stanovenou v rozhodnutí Rady o výzvě v souladu s čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU, na udržení schodku pod

referenční hodnotou 3 % HDP nebo jeho snížení pod tuto hodnotu a na uvedení dluhu na věrohodně sestupnou dráhu nebo jeho udržení na omezitelné úrovni. Pro roky, kdy se očekává, že schodek veřejných financí překročí referenční hodnotu, se zachová jako doporučená hodnota minimální každoroční úprava ve výši nejméně 0,5 % HDP. Rovněž stanoví, že výjimečné okolnosti a prudký hospodářský propad v eurozóně nebo v Unii jako celku umožňují Radě prodloužit lhůtu pro nápravu.

Odstavec 5 dodává, že rozhodnutí vlády by měla být nejen veřejně oznámena, ale také dostatečně podrobná, aby mohla být zahrnuta do posouzení účinných opatření v návaznosti na výzvu Rady podle čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

Odstavec 6 doplňuje podmínky pro to, aby Rada zrušila postup při nadměrném schodku podle čl. 126 odst. 12 Smlouvy o fungování EU. Ve stávajícím fiskálním rámci jsou tato pravidla stanovena pouze v kodexu chování.

Odstavce 7 a 8 doplňují stávající odkazy na příslušné články Smlouvy o fungování EU.

Odstavec 9 stanoví, že mise prováděné Komisí v členských státech umožňují výměnu informací i s příslušnými zúčastněnými stranami, jež jsou jiné než vnitrostátní orgány, včetně nezávislých fiskálních institucí. Vyžaduje rovněž, aby Komise provedla zvláštní kontrolní mise v členských státech, které obdržely výzvu Rady podle čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU, a stanoví, že v této souvislosti a na pozvání parlamentu dotčeného členského státu může Komise předložit své posouzení hospodářské a fiskální situace v daném členském státě.

Odstavec 10 ruší minimální výši pokut a navrhuje, aby se kumulovaly každých šest měsíců, dokud nebudou přijata účinná opatření, a to do maximální výše 0,5 % HDP.

Odstavec 11 doplňuje stávající odkazy na příslušné články Smlouvy o fungování EU.

Odstavec 12 zrušuje článek, podle něhož jsou příjmy z pokut účelově vázány pro potřeby Evropského nástroje finanční stability. Budou-li uloženy pokuty, příjmy z těchto pokut budou směřovat do rozpočtu EU stejně jako jiný příjem. Za tímto účelem bude rovněž nezbytná změna čl. 21 odst. 2 finančního nařízení. Odstavec 12 rovněž odstraňuje ustanovení týkající se Spojeného království po vystoupení Spojeného království z Evropské unie.

Odstavec 13 mění ustanovení o přezkumu.

Odstavec 14 doplňuje přechodná ustanovení.

Odstavec 15 odstraňuje přílohu s ustanoveními týkajícími se Spojeného království.

Článek 2 stanoví vstup v platnost a použitelnost pozměňujícího nařízení.

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY

kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 126 odst. 14 druhý pododstavec této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po předložení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu¹,

s ohledem na stanovisko Evropské centrální banky,

v souladu se zvláštním legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Koordinace hospodářských politik členských států v rámci Unie, jak stanoví Smlouva o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“), zahrnuje dodržování hlavních zásad, jimiž jsou stabilní ceny, zdravé veřejné finance a měnové podmínky a udržitelná platební bilance.
- (2) Rámec správy ekonomických záležitostí Unie, který tvoří propracovaný systém koordinace politik a dohledu nad hospodářskými politikami členských států, poskytuje členským státům vodítko při dosahování jejich cílů hospodářské a fiskální politiky. Od Maastrichtské smlouvy z roku 1992 pomáhá tento rámec dosahovat makroekonomické konvergence, zajišťovat zdravé veřejné finance a řešit makroekonomickou nerovnováhu. Spolu se společnou měnovou politikou a společnou měnou v eurozóně vytvořil tento rámec podmínky pro hospodářskou stabilitu, udržitelný a inkluzivní hospodářský růst a vyšší zaměstnanost pro občany Unie.
- (3) Pakt o stabilitě a růstu, který se původně skládal z nařízení Rady (ES) č. 1466/97², nařízení Rady (ES) č. 1467/97 ze dne 7. července 1997³ a usnesení Evropské rady ze dne 17. června 1997 o Paktu o stabilitě a růstu⁴, je založen na cíli zdravých a udržitelných veřejných financí jako prostředku k posílení podmínek pro cenovou

¹ Úř. věst. C , , s. .

² Nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik (Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1).

³ Nařízení Rady (ES) č. 1467/97 ze dne 7. července 1997 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku (Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 6).

⁴ Usnesení Evropské rady o Paktu o stabilitě a růstu z Amsterdamu ze dne 17. června 1997 (Úř. věst. C 236, 2.8.1997, s. 1).

stabilitu a pro silný udržitelný a inkluzivní růst založený na finanční stabilitě, čímž podporuje dosažení cílů Unie v oblasti udržitelného růstu a zaměstnanosti.

- (4) Ve třetí etapě hospodářské a měnové unie jsou podle čl. 126 odst. 1 Smlouvy o fungování EU členské státy jednoznačně povinny vyvarovat se nadměrných schodků veřejných financí;
- (5) Rámec správy ekonomických záležitostí Unie by měl být upraven tak, aby lépe zohledňoval rostoucí různorodost fiskálních pozic, rizika pro udržitelnost a další slabá místa ve všech členských státech. Důrazná politická reakce na pandemii COVID-19 se ukázala jako účinná při zmírňování hospodářských a sociálních škod způsobených krizí, vedla však k výraznému zvýšení míry zadlužení veřejného a soukromého sektoru, což upozornilo na to, že je důležité postupně, trvale a prorůstově snižovat míru zadlužení na obezřetnou úroveň a řešit makroekonomickou nerovnováhu, přičemž je třeba věnovat náležitou pozornost cílům v oblasti zaměstnanosti a v sociální oblasti. Zároveň by měl být rámec správy ekonomických záležitostí Unie upraven tak, aby pomohl řešit střednědobé a dlouhodobé výzvy, jímž Unie čelí, včetně dosažení spravedlivé digitální a ekologické transformace, včetně právního rámce pro klima⁵, zajištění energetické bezpečnosti, otevřené strategické autonomie, řešení demografických změn, posílení sociální a hospodářské odolnosti a provádění strategického kompasu pro bezpečnost a obranu, což vše vyžaduje reformy a trvale vysokou úroveň investic v nadcházejících letech.
- (6) Rámec správy ekonomických záležitostí Unie by měl klást důraz na udržitelnost dluhu a udržitelný růst, a proto by měl rozlišovat mezi členskými státy tím, že zohlední jejich problémy v oblasti veřejného dluhu a umožní fiskální trajektorie pro jednotlivé země.
- (7) V zájmu zajištění transparentního a společného rámce Unie založeného na referenčních hodnotách uvedených v čl. 126 odst. 2 Smlouvy o fungování EU a Protokolu č. 12 o postupu při nadměrném schodku připojeném ke Smlouvě o fungování EU a Smlouvě o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“) by zároveň mělo být nezbytným protějškem rámce dohledu založeného na posouzení rizik, který umožňuje fiskální trajektorie pro jednotlivé země, důslednější prosazování, které je základem mnohostranného dohledu.
- (8) V zájmu zjednodušení fiskálního rámce Unie a zvýšení transparentnosti by měl jako základ pro stanovení fiskální cesty a provádění ročního fiskálního dohledu pro každý členský stát sloužit jediný operační ukazatel zakotvený v udržitelnosti dluhu. Tento jediný ukazatel by měl být založen na čistých primárních výdajích financovaných z vnitrostátních zdrojů, tj. výdajích očištěných o diskreční opatření na straně příjmů a s vyloučením úrokových výdajů, jakož i cyklických výdajů v nezaměstnanosti a výdajů na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z fondů Unie. Tento ukazatel umožňuje makroekonomickou stabilizaci, neboť není ovlivněn působením automatických stabilizátorů, včetně výkyvů příjmů a výdajů mimo přímý vliv vlády.
- (9) Postup při nadměrném schodku v případě porušení referenční hodnoty schodku ve výši 3 % hrubého domácího produktu (HDP) („postup při nadměrném schodku založený na dluhu“) podle čl. 126 odst. 2 Smlouvy o fungování EU a protokolu č. 12

⁵ Evropský právní rámec pro klima stanoví celounijní cíl klimatické neutrality do roku 2050 a vyžaduje, aby orgány Unie a členské státy pokračily při zvyšování adaptační kapacity, k čemuž jsou nutné značné veřejné investice za účelem snížení negativních socioekonomických dopadů změny klimatu na EU a její členské státy, včetně negativních dopadů na růst a fiskální udržitelnost.

je zavedeným prvkem rámce fiskálního dohledu Unie, který účinně ovlivňuje fiskální politiku členských států.

- (10) V zájmu posílení postupu při nadměrném schodku v případě porušení kritéria dluhu ve výši 60 % HDP (dále jen „postup při nadměrném schodku založený na dluhu“) uvedeného v čl. 126 odst. 2 Smlouvy o fungování EU a protokolu č. 12 by se pozornost měla zaměřit na odchylky od fiskální cesty stanovené Radou podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) [...] ⁶.
- (11) Na základě čl. 126 odst. 2 Smlouvy o fungování EU je kritérium schodku splněno i v případě, že překročení referenční hodnoty 3 % HDP je pouze výjimečné a dočasné a poměr zůstává blízko referenční hodnotě. Dočasné porušení, které zůstává blízko referenční hodnotě, by proto nemělo vést k zahájení postupu při nadměrném schodku založeném na dluhu, pokud je způsobeno výjimečnými okolnostmi, které vláda nemůže ovlivnit a které mají zásadní dopad na veřejné finance dotčeného členského státu, což zahrnuje prudký hospodářský propad v dotčeném členském státě.
- (12) Kromě toho v případě prudkého hospodářského propadu v eurozóně nebo v Unii jako celku a v návaznosti na použití článku 24 nařízení (EU) [o preventivní složce] mohou Komise a Rada rozhodnout, že nedospějí k závěru o existenci nadměrného schodku.
- (13) V souladu s články 24 a 25 nařízení (EU) [o preventivní složce] může Rada na doporučení Komise členským státům umožnit odchýlit se od dráhy čistých výdajů stanovené Radou podle uvedeného nařízení v případě prudkého hospodářského propadu v eurozóně nebo v Unii jako celku nebo v případě výjimečných okolností, které vláda nemůže ovlivnit a které mají zásadní dopad na veřejné finance dotčeného členského státu, za předpokladu, že to neohroží udržitelnost veřejných financí ve střednědobém horizontu. V důsledku toho by takové odchýlení nemělo vést k zahájení postupu při nadměrném schodku založeném na dluhu.
- (14) Při posuzování existence nadměrného schodku v souladu s čl. 126 odst. 3 Smlouvy o fungování EU by Komise měla jako klíčový významný faktor zohlednit míru problému s dluhem v dotčeném členském státě. Za klíčový faktor vedoucí k zahájení postupu při nadměrném schodku by se měl považovat značný problém veřejného dluhu zjištěný podle nejnovějšího Monitoru udržitelnosti zadlužení. Vzhledem k tomu, že v souladu s čl. 126 odst. 3 Smlouvy o fungování EU má Komise zohlednit všechny ostatní příslušné faktory, pokud podstatně ovlivňují posouzení dodržování kritérií schodku a dluhu dotčeným členským státem, mělo by to zahrnovat zejména vývoj střednědobé hospodářské situace a vývoj střednědobé rozpočtové situace, jakož i provádění strukturálních reforem a investic. Aby se zvýšila odpovědnost členských států, měly by nezávislé fiskální instituce uvedené v článku 8 směrnice Rady [o vnitrostátních rozpočtových rámcích] ⁷ poskytnout stanovisko k relevantním faktorům.
- (15) Aby bylo možné sledovat skutečné a plánované roční odchylky od dráhy čistých výdajů stanovené v příloze IV nařízení (EU) [o preventivní složce], měla by Komise zřídit pro každý členský stát kontrolní účet, v němž budou tyto odchylky v průběhu času sečítány. Informace na kontrolním účtu by měly být základem pro donucovací opatření, zejména pro zprávu podle čl. 126 odst. 3 Smlouvy o fungování EU v návaznosti na odchylku od dráhy čistých výdajů. Zároveň by měl být při rozhodování

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) [...] ze dne [...] [o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu] (Úř. věst. L..., ..., s. ...).

⁷ Směrnice Rady [...] ze dne [...] [kterou se mění směrnice Rady 2011/85/EU o požadavcích na rozpočtové rámce členských států] (Úř. věst. L..., ..., s. ...).

o zahájení postupu při nadměrném schodku založeném na dluhu zohledněn stupeň ambicí dráhy čistých výdajů v národním střednědobém fiskálně-strukturálním plánu uvedeném v nařízení (EU) [o preventivní složce]. Zejména pokud je dráha čistých výdajů členského státu stanovena Radou ambicióznější než střednědobá technická trajektorie navržená Komisí v souladu s nařízením (EU) [o preventivní složce] a odchýlení se od této dráhy není významné, je-li měřeno v porovnání s touto trajektorií, mělo by se zahájení postupu při nadměrném schodku zabránit.

- (16) Nápravná dráha čistých výdajů v rámci postupu při nadměrném schodku by měla ve lhůtě stanovené Radou trvale snížit schodek veřejných financí pod referenční hodnotu 3 % HDP nebo udržet schodek pod touto hodnotou uvedenou v čl. 126 odst. 2 Smlouvy o fungování EU a protokolu č. 12. Nápravná dráha čistých výdajů v rámci postupu při nadměrném schodku by měla rovněž zajistit dostatečný pokrok v období, na které se vztahuje doporučení týkající uvedení poměru dluhu na věrohodně sestupnou dráhu nebo jeho udržení na omezitelné úrovni. Při stanovování nápravné dráhy čistých výdajů v rámci postupu při nadměrném schodku by Rada měla rovněž zajistit, aby nedošlo k odložení požadovaného úsilí o fiskální korekci. Dráhou nápravných čistých výdajů v rámci postupu při nadměrném schodku by v zásadě byl postup původně stanovený Radou, přičemž by se zohlednila potřeba napravit odchylku od této dráhy. V případě, že původní dráha již není vzhledem k objektivním okolnostem proveditelná, měla by mít Rada v rámci postupu při nadměrném schodku možnost stanovit jinou dráhu.
- (17) V případě členských států, na něž se vztahuje postup při nadměrném schodku, by Rada na doporučení Komise měla mít i nadále možnost prodloužit lhůtu pro odstranění nadměrného schodku, pokud zjistí, že v eurozóně nebo v Unii jako celku došlo k prudkému hospodářskému propadu v souladu s článkem 24 nařízení (EU) [o preventivní složce], nebo v případě výjimečných okolností, které vláda nemůže ovlivnit a které mají zásadní dopad na veřejné finance jednotlivých členských států, a za předpokladu, že to neohrozí udržitelnost veřejných financí ve střednědobém horizontu. Toto rozšíření by mělo vyžadovat, aby celková velikost ořezu překročila běžný rozsah, například náklady na přírodní katastrofy by se měly předpokládat v určitých rozpětích.
- (18) Zvláštní ustanovení nařízení (ES) č. 1467/97 týkající se příspěvků do důchodových systémů druhého pilíře by měla být zrušena, neboť dráha čistých výdajů stanovena Radou by již měl zohledňovat ztrátu příjmů související s těmito příspěvky.
- (19) Nezávislé fiskální instituce prokázaly svou schopnost podporovat fiskální kázeň a posilovat důvěryhodnost veřejných financí členských států. Aby se zvýšila odpovědnost členských států, měla by být úloha nezávislých fiskálních institucí, které jsou tradičně pověřeny sledováním dodržování vnitrostátního rámce, rozšířena na rámec správy ekonomických záležitostí Unie.
- (20) Měly by být stanoveny jasné podmínky pro zrušení postupů při nadměrném schodku. Zrušení by mělo vyžadovat, aby schodek zůstal věrohodně pod referenční hodnotou 3 % HDP uvedenou v čl. 126 odst. 2 Smlouvy o fungování EU a v protokolu č. 12 a v případě postupu při nadměrném schodku založeného na dluhu, aby členský stát prokázal soulad s dráhou čistých výdajů v rámci postupu při nadměrném schodku.
- (21) Pokuty stanovené v čl. 126 odst. 11 Smlouvy o fungování EU by neměly stanovit minimální částku, ale měly by se kumulovat, dokud nebudou přijata účinná opatření, aby představovaly skutečnou motivaci pro dodržování výzev adresovaných členským

státům v rámci postupu při nadměrném schodku v souladu s čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

- (22) Ustanovení týkající se Spojeného království by měla být zrušena.
- (23) Toto nařízení je součástí balíčku společně s nařízením (EU) [o preventivní složce] a směrnicí (EU) [...], kterou se mění směrnice 2011/85/EU o požadavcích na rozpočtové rámce členských států. Společně zavádějí reformovaný rámec správy ekonomických záležitostí Unie, který do práva Unie začleňuje podstatu hlavy III „Rozpočtový pakt“ Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii⁸ v souladu s článkem 16 této smlouvy. Tento balíček vychází ze zkušeností s prováděním Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě ze strany členských států a zachovává střednědobé zaměření rozpočtového paktu jako nástroje k dosažení rozpočtové kázně a podpory růstu. Balíček obsahuje posílený rozměr pro jednotlivé země, jehož cílem je posílit odpovědnost jednotlivých států, mimo jiné prostřednictvím silnější úlohy nezávislých fiskálních institucí, která vychází ze společných zásad rozpočtového paktu navržených Komisí⁹ v souladu s čl. 3 odst. 2 Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě. Analýza výdajů očištěných o vliv diskrečních opatření na straně příjmů pro celkové posouzení souladu požadované rozpočtovým paktem je stanovena v nařízení (EU) [o preventivní složce]. Stejně jako v rozpočtovém paktu jsou dočasné odchylky od střednědobého plánu povoleny pouze za výjimečných okolností v nařízení (EU) [o preventivní složce]. Podobně v případě významných odchylek od střednědobého plánu by měla být provedena opatření za účelem nápravy těchto odchylek ve vymezeném časovém období. Balíček posiluje fiskální dohled a postupy vymáhání s cílem splnit závazek podporovat zdravé a udržitelné veřejné finance a udržitelný růst. Reforma rámce správy ekonomických záležitostí tak zachovává základní cíle rozpočtové kázně a udržitelnosti dluhu stanovené ve Smlouvě o stabilitě, koordinaci a správě.
- (24) Pro členské státy, na které se vztahuje postup při nadměrném schodku v okamžiku, kdy vstoupí v platnost reformovaný rámec, jsou zapotřebí přechodná ustanovení. Doporučení podle čl. 126 odst. 7 Smlouvy o fungování EU a výzvy podle čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU, které byly přijaty před vstupem tohoto pozměňujícího nařízení v platnost, musí být revidovány s cílem uvést je do souladu s ustanoveními pozměněného čl. 3 odst. 4 a čl. 5 odst. 1. To by Radě umožnilo stanovit nápravnou dráhu čistých výdajů v souladu s novými ustanoveními pro členské státy, které přijaly opatření, aniž by se zintenzivnil postup při nadměrném schodku.
- (25) Nařízení (ES) č. 1467/97 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Nařízení (ES) č. 1467/97 se mění takto:

- 1) Články 1 a 2 se nahrazují tímto:

⁸ Smlouva o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii ze dne 2. března 2012.

⁹ Sdělení Komise COM(2012) 342 final ze dne 20. června 2012 „Společné zásady pro vnitrostátní rozpočtové mechanismy nápravy“.

„Článek 1

1. Toto nařízení obsahuje ustanovení, jejichž účelem je urychlit a vyjasnit provádění postupu při nadměrném schodku. Cílem postupu při nadměrném schodku je zabránit vzniku nadměrných schodků veřejných financí, a pokud již k jejich vzniku dojde, napomoci jejich rychlému odstranění, přičemž dodržování rozpočtové kázně je posuzováno na základě kritérií schodku veřejných financí a veřejného dluhu.

2. Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- a) „zúčastněnými členskými státy“ členské státy, jejichž měnou je euro;
- b) „čistými výdaji“ veřejné výdaje očištěné o úrokové výdaje, diskreční opatření na straně příjmů a jiné rozpočtové proměnné, které jsou mimo kontrolu veřejné správy, ve smyslu přílohy II písm. a) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) [o preventivní složce]*;
- c) „technickou trajektorií“ trajektorie čistých výdajů předložená Komisí v souladu s nařízením (EU) [o preventivní složce];
- d) „dráhou čistých výdajů“ víceletá trajektorie čistých výdajů členského státu stanovená Radou v souladu s nařízením (EU) [o preventivní složce];
- e) „kontrolním účtem“ záznam o kumulovaných odchylkách skutečných čistých výdajů v členském státě od dráhy čistých výdajů.

Článek 2

1. Překročení referenční hodnoty schodku veřejných financí se v souladu s čl. 126 odst. 2 druhou odrážkou písm. a) Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) považuje za výjimečné, pokud Rada zjistí, že v eurozóně nebo v Unii jako celku došlo k prudkému hospodářskému propadu v souladu s článkem 24 nařízení (EU) [o preventivní složce], nebo v případě mimořádných okolností, které vláda nemůže ovlivnit a které mají zásadní dopad na veřejné finance dotčeného členského státu, v souladu s článkem 25 nařízení (EU) [o preventivní složce].

Kromě toho se překročení schodku veřejných financí nad referenční hodnotu považuje za dočasné, jestliže rozpočtové předpovědi předkládané Komisí naznačují, že po skončení prudkého hospodářského propadu či mimořádných okolností uvedených v prvním pododstavci klesne pod referenční hodnotu.

1a. Pokud poměr veřejného dluhu k hrubému domácímu produktu (HDP) překročí referenční hodnotu, považuje se v souladu s čl. 126 odst. 2 písm. b) Smlouvy o fungování EU za dostatečně se snižující a uspokojivým tempem se blížící referenční hodnotě, pokud dotčený členský stát dodržuje svou dráhu čistých výdajů.

2. Komise a Rada mohou při posuzování a rozhodování o existenci nadměrného schodku v souladu s čl. 126 odst. 3 až 6 Smlouvy o fungování EU považovat překročení referenční hodnoty v důsledku prudkého hospodářského propadu za výjimečné ve smyslu čl. 126 odst. 2 druhé odrážky písm. a) Smlouvy o fungování EU, pokud Rada zjistí existenci výjimečných okolností v souladu s článkem 25 nařízení (EU) [o preventivní složce].

3. Komise při přípravě zprávy podle čl. 126 odst. 3 Smlouvy o fungování EU zohlední jako klíčový významný faktor míru problémů s dluhem v dotčeném

členském státě. Za klíčový faktor vedoucí k zahájení postupu při nadměrném schodku se považuje zejména to, pokud se členský stát podle nejnovějšího monitoru udržitelnosti dluhu potýká se značnými problémy s veřejným dluhem.

Komise také přihlédne ke všem dalším rozhodujícím faktorům stanoveným v čl. 126 odst. 3 Smlouvy o fungování EU, pokud významným způsobem ovlivňují posouzení toho, nakolik dotčený členský stát dodržuje kritéria schodku a dluhu.

Zpráva musí náležitě odrážet:

- a) vývoj střednědobé hospodářské pozice, zejména vývoj inflace a cyklický vývoj ve srovnání s předpoklady, z nichž vychází dráha čistých výdajů;
- b) vývoj střednědobé rozpočtové situace, včetně zejména rozsahu skutečného odchýlení od dráhy čistých výdajů v ročním a kumulativním vyjádření měřeného kontrolním účtem a rozsahu, v jakém je odchýlení způsobeno prudkým hospodářským propadem v eurozóně nebo v Unii jako celku nebo mimořádnými okolnostmi, které vláda nemůže ovlivnit a které mají zásadní dopad na veřejné finance dotčeného členského státu v souladu s články 24 a 25 nařízení (EU) [o preventivní složce]. Je-li to relevantní, zohlední se při posuzování velikosti odchylky rovněž odchylka od technické trajektorie;
- c) vývoj situace veřejného dluhu a jeho financování a souvisejících rizikových faktorů, zejména struktury splatnosti, měnové denominace dluhu a podmíněných závazků;
- d) provádění reforem a investic, zejména politik k prevenci a nápravě nadměrné makroekonomické nerovnováhy a politik k provádění společné strategie Unie pro růst a zaměstnanost, včetně politik podporovaných z nástroje NextGenerationEU, a celkové kvality veřejných financí, zejména účinnosti vnitrostátních rozpočtových rámců.

Komise věnuje patřičnou a jednoznačnou pozornost všem ostatním faktorům, které jsou podle názoru dotčeného členského státu významné pro celkové posouzení souladu s kritérii schodku a dluhu a které členský stát sdělil Radě a Komisi. V této souvislosti je třeba věnovat zvláštní pozornost finančním příspěvkům na podporu mezinárodní solidarity a dosažení politických cílů Unie. Stanovisko předložené Komisi dotčeným členským státem obsahuje stanovisko jeho vnitrostátní nezávislé fiskální instituce k rozhodujícím faktorům.

4. Rada a Komise provedou vyvážené celkové hodnocení všech rozhodujících faktorů, konkrétně do jaké míry tyto faktory působí při posuzování souladu s kritérii schodku nebo dluhu jako negativní nebo pozitivní.

Pokud při hodnocení souladu na základě kritéria schodku překročí poměr veřejného dluhu k HDP referenční hodnotu, budou tyto faktory zohledněny v postupu vedoucím k rozhodnutí o existenci nadměrného schodku podle čl. 126 odst. 4, 5 a 6 Smlouvy o fungování EU pouze v případě, že jsou zcela splněny dvě současně platné zásadní podmínky, a to že předtím, než jsou tyto rozhodující faktory zohledněny, zůstává schodek veřejných financí blízko referenční hodnotě a její překročení je dočasné.

Tyto faktory se však v postupu vedoucím k rozhodnutí o existenci nadměrného schodku zohlední při posuzování souladu na základě kritéria dluhu.

5. Pokud se členské státy mohou odchýlit od dráhy svých čistých výdajů v případě prudkého hospodářského propadu v eurozóně nebo v Unii jako celku podle článku

[24] nařízení (EU) [o preventivní složce], mohou Komise a Rada ve svém posouzení rozhodnout, že o existenci nadměrného schodku nerozhodnou.

6. Pokud Rada na základě čl. 126 odst. 6 Smlouvy o fungování EU rozhodne, že v členském státě existuje nadměrný schodek, Rada a Komise v následujících fázích postupu podle uvedeného článku Smlouvy o fungování EU vezmou v úvahu rozhodující faktory uvedené v odstavci 3 tohoto článku, pokud mají vliv na situaci dotčeného členského státu, včetně faktorů uvedených v čl. 5 odst. 2 tohoto nařízení, zejména při stanovování lhůty pro nápravu nadměrného schodku a při případném prodlužování této lhůty. Tyto rozhodující faktory se však neberou v úvahu pro účely rozhodnutí Rady podle čl. 126 odst. 12 Smlouvy o fungování EU o zrušení některých nebo všech jejích rozhodnutí podle čl. 126 odst. 6 až 9 a 11 Smlouvy o fungování EU.

*Nařízení (EU) [...] ze dne [vložte datum] [vložte celý název] (Úř. věst. L...).

2) Článek 3 se nahrazuje tímto:

„Článek 3

1. Do dvou týdnů poté, co Komise schválí zprávu vydanou podle čl. 126 odst. 3, k ní Hospodářský a finanční výbor podle čl. 126 odst. 4 Smlouvy o fungování EU vypracuje stanovisko. Stanovisko Hospodářského a finančního výboru se zveřejní.

2. Pokud Komise s plným přihlédnutím ke stanovisku uvedenému v odstavci 1 tohoto článku usoudí, že nadměrný schodek existuje, předloží v souladu s čl. 126 odst. 5 a 6 Smlouvy o fungování EU stanovisko a návrh Radě a informuje Evropský parlament o této skutečnosti.

3. Rada rozhodne o existenci nadměrného schodku v souladu s čl. 126 odst. 6 Smlouvy o fungování EU zpravidla do čtyř měsíců ode dne oznámení podle čl. 3 odst. 2 a 3 nařízení (ES) č. 479/2009. Pokud Rada rozhodne, že nadměrný schodek existuje, podá zároveň doporučení dotčenému členskému státu podle čl. 126 odst. 7 Smlouvy o fungování EU. Rada svá rozhodnutí a doporučení zveřejní.

4. Doporučení Rady podané v souladu s čl. 126 odst. 7 Smlouvy o fungování EU stanoví nejvýše šestiměsíční lhůtu, během níž má dotčený členský stát přijmout účinná opatření. Pokud to vyžaduje závažnost situace, může být lhůta pro přijetí účinných opatření stanovena na tři měsíce. Doporučení Rady rovněž stanoví lhůtu pro odstranění nadměrného schodku. Rada ve svém doporučení rovněž požádá členský stát, aby provedl plán nápravné dráhy čistých výdajů, který zajistí, že schodek veřejných financí zůstane pod referenční hodnotou nebo bude snížen pod referenční hodnotu a udržován pod touto hodnotou ve lhůtě stanovené v doporučení. V letech, kdy se očekává, že schodek veřejných financí překročí referenční hodnotu, musí být nápravná dráha čistých výdajů v souladu s minimální každoroční úpravou ve výši nejméně 0,5 % HDP jako doporučenou hodnotou.

Nápravná dráha čistých výdajů rovněž uvádí poměr dluhu na věrohodně sestupnou dráhu nebo jej udržuje na omezitelné úrovni s ohledem na kritéria stanovená v příloze I nařízení (EU) [o preventivní složce]. Nápravná dráha čistých výdajů zajistí, aby průměrné roční fiskální úsilí v prvních třech letech bylo alespoň stejně vysoké jako průměrné roční fiskální úsilí za celé období korekce.

5. Ve lhůtě stanovené v odstavci 4 tohoto článku podá dotčený členský stát Radě a Komisi zprávu o opatřeních přijatých v reakci na doporučení Rady podle čl. 126 odst. 7 Smlouvy o fungování EU. Zpráva obsahuje cíle týkající se veřejných výdajů a příjmů a diskrečních opatření na straně výdajů i příjmů, které jsou v souladu s doporučením Rady, a rovněž informace o přijatých opatřeních a charakteru předpokládaných opatření potřebných k dosažení těchto cílů. Zpráva rovněž obsahuje stanovisko nezávislé fiskální instituce dotčeného členského státu k přiměřenosti přijatých a plánovaných opatření s ohledem na cíle. Členský stát tuto zprávu zveřejní.

6. Pokud byla v souladu s doporučením podle čl. 126 odst. 7 Smlouvy o fungování EU přijata účinná opatření nebo pokud po přijetí tohoto doporučení nastanou výjimečné okolnosti, které vláda nemůže ovlivnit a které mají zásadní dopad na veřejné finance dotčeného členského státu, včetně dodržení nápravné dráhy čistých výdajů doporučené Radou podle odstavce 4 tohoto článku, může Rada na doporučení Komise rozhodnout o přijetí revidovaného doporučení podle čl. 126 odst. 7 Smlouvy o fungování EU. S ohledem na rozhodující faktory uvedené v čl. 2 odst. 3 tohoto nařízení může být v tomto revidovaném doporučení zejména prodloužena lhůta pro odstranění nadměrného schodku, a to zpravidla o jeden rok. V případě, že Rada v souladu s článkem 24 nařízení (EU) [o preventivní složce] zjistí, že v eurozóně nebo v Unii jako celku došlo k prudkému hospodářskému propadu, může rovněž na doporučení Komise rozhodnout o přijetí revidovaného doporučení podle čl. 126 odst. 7 Smlouvy o fungování EU, pokud to neohrozí udržitelnost veřejných financí ve střednědobém horizontu. Revidované doporučení může zejména prodloužit lhůtu pro odstranění nadměrného schodku zpravidla o jeden rok.“.

3) Článek 4 se nahrazuje tímto:

„Článek 4

Rada při zvažování, zda byla v reakci na její doporučení vydaná v souladu s čl. 126 odst. 7 Smlouvy o fungování EU přijata účinná opatření, vychází při svém rozhodování ze zprávy předložené dotčeným členským státem v souladu s čl. 3 odst. 5 tohoto nařízení a z jejího provádění a rovněž z veřejně oznámených a dostatečně podrobných rozhodnutí vlády dotčeného členského státu.

Pokud Rada v souladu s čl. 126 odst. 8 Smlouvy o fungování EU zjistí, že dotčený členský stát nepřijal účinná opatření, podá o tom zprávu Evropské radě.“.

4) Článek 5 se mění takto:

a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. Případné rozhodnutí Rady podle čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU vyzývající dotčený členský stát k tomu, aby učinil opatření ke snížení nadměrného schodku, se přijme do dvou měsíců od rozhodnutí Rady podle čl. 126 odst. 8 Smlouvy o fungování EU o tom, že nebyla přijata žádná účinná opatření. Ve výzvě Rada požádá členský stát, aby zavedl plán nápravné dráhy čistých výdajů, který zajistí, že schodek veřejných financí zůstane pod referenční hodnotou nebo bude snížen pod referenční hodnotu a udržován pod

touto hodnotou ve lhůtě stanovené ve výzvě. V letech, kdy se očekává, že schodek veřejných financí překročí referenční hodnotu, musí být nápravná dráha čistých výdajů v souladu s minimální každoroční úpravou ve výši nejméně 0,5 % HDP jako doporučenou hodnotou.

Nápravná dráha čistých výdajů rovněž uvádí poměr dluhu na věrohodně sestupnou dráhu nebo jej udržuje na omezitelné úrovni s ohledem na kritéria stanovená v příloze I nařízení (EU) [o preventivní složce]. Nápravná dráha čistých výdajů zajistí, aby průměrné roční fiskální úsilí v prvních třech letech bylo alespoň stejně vysoké jako průměrné roční fiskální úsilí za celé období korekce. Rada rovněž uvede opatření vedoucí k dosažení nápravné dráhy čistých výdajů.“;

b) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„2. Pokud byla v souladu s výzvou podle čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU přijata účinná opatření nebo pokud po přijetí této výzvy nastanou výjimečné okolnosti, které vláda nemůže ovlivnit a které mají zásadní dopad na veřejné finance dotčeného členského státu, včetně dodržení nápravné dráhy čistých výdajů podle odstavce 1 tohoto článku, může Rada na doporučení Komise rozhodnout o přijetí revidované výzvy podle čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU. S ohledem na rozhodující faktory uvedené v čl. 2 odst. 3 tohoto nařízení může být v této revidované výzvě zejména prodloužena lhůta pro odstranění nadměrného schodku, a to zpravidla o jeden rok. V případě, že Rada v souladu s článkem 24 nařízení (EU) [o preventivní složce] zjistí, že v eurozóně nebo v Unii jako celku došlo k prudkému hospodářskému propadu, může rovněž na doporučení Komise rozhodnout o přijetí revidované výzvy podle čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU, pokud to neohrozí udržitelnost veřejných financí ve střednědobém horizontu. Revidovaná výzva může zejména prodloužit lhůtu pro odstranění nadměrného schodku zpravidla o jeden rok.“.

5) V článku 6 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Rada při zvažování, zda byla v reakci na její výzvu vydanou v souladu s čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU přijata účinná opatření, vychází při svém rozhodování ze zprávy předložené dotčeným členským státem v souladu s čl. 5 odst. 1a tohoto nařízení a z jejího provádění a rovněž z veřejně oznámených a dostatečně podrobných rozhodnutí vlády dotčeného členského státu. Zohledňuje se výsledek kontrolní mise vykonané Komisí v souladu s článkem 10a tohoto nařízení.“.

6) Článek 8 se nahrazuje tímto:

„Článek 8

1. Případné rozhodnutí Rady podle s čl. 126 odst. 11 Smlouvy o fungování EU o zesílení sankcí se přijme nejpozději do dvou měsíců ode dne oznámení podle nařízení (ES) č. 479/2009.

2. Případné rozhodnutí Rady podle s čl. 126 odst. 12 Smlouvy o fungování EU zrušit některá nebo všechna svá rozhodnutí se přijme co nejdříve, v každém případě však nejpozději do dvou měsíců ode dne oznámení podle nařízení (ES) č. 479/2009.

3. Rozhodnutí Rady se přijme podle čl. 126 odst. 12 Smlouvy o fungování EU pouze tehdy, pokud z rozpočtových prognóz poskytnutých Komisí vyplývá, že schodek byl trvale snížen pod referenční hodnotu, a pokud byl postup při nadměrném schodku zahájen na základě kritéria dluhu, dotčený členský stát dodržel nápravnou dráhu čistých výdajů stanovenou Radou v souladu s čl. 3 odst. 4 nebo čl. 5 odst. 1 tohoto nařízení v průběhu předchozích dvou let a předpokládá se, že tak bude činit i v běžném roce na základě prognózy Komise.“.

7) V článku 9 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Postup při nadměrném schodku se pozastaví,

- a) pokud dotčený členský stát jedná podle doporučení podaných v souladu s čl. 126 odst. 7 Smlouvy o fungování EU;
- b) pokud dotčený zúčastněný členský stát jedná podle výzev vydaných v souladu s čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.“.

8) Článek 10 se nahrazuje tímto:

„Článek 10

1. Rada a Komise pravidelně sledují provádění opatření:

– která dotčený členský stát učiní v reakci na doporučení podaná v souladu s čl. 126 odst. 7 Smlouvy o fungování EU,

– která dotčený členský stát učiní v reakci na výzvy vydané v souladu s čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

2. Pokud zúčastněný členský stát neprovádí opatření nebo pokud podle názoru Rady nejsou prováděná opatření dostatečná, Rada okamžitě přijme rozhodnutí podle čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU nebo čl. 126 odst. 11 Smlouvy o fungování EU.

3. Pokud aktuální údaje sdělené podle nařízení (ES) č. 479/2009 ukazují, že nadměrný schodek nebyl odstraněn ve lhůtách stanovených buď doporučeními podanými v souladu s čl. 126 odst. 7 Smlouvy o fungování EU, nebo výzvami vydanými v souladu s čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU, přijme Rada okamžitě rozhodnutí podle čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU čl. 126 odst. 11 Smlouvy o fungování EU.“.

9) Článek 10a se mění takto:

a) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. Komise zajišťuje nepřetržitý dialog s orgány členských států v souladu s cíli tohoto nařízení. Za tímto účelem Komise zejména provádí mise s cílem zhodnotit

aktuální hospodářskou situaci v členském státě a zjistit, zda existují rizika či obtíže při naplňování cílů tohoto nařízení, a umožňuje výměnu informací s dalšími příslušnými zúčastněnými stranami, včetně vnitrostátních nezávislých fiskálních institucí.“;

b) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„2. Poté, co Rada přijme výzvu podle čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU, uskuteční Komise v dotčeném členském státě zvláštní kontrolní misi, aby projednala opatření, která členský stát zamýšlí přijmout v reakci na opatření považovaná za nezbytná na základě výzvy podle čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU. Na vyzvání parlamentu dotčeného členského státu může Komise předložit své hodnocení hospodářské a fiskální situace v daném členském státě. U členských států, kterým byla vydána doporučení a výzvy v návaznosti na rozhodnutí podle čl. 126 odst. 8 a rozhodnutí podle čl. 126 odst. 11 Smlouvy o fungování EU, je možné pro účely sledování na místě provádět posílený dohled. Dotčené členské státy předloží veškeré informace, které jsou nezbytné pro přípravu a provedení kontrolní mise.“

10) Článek 12 se nahrazuje tímto:

„Článek 12

1. Výše pokuty činí až 0,05 % HDP po dobu šesti měsíců a je placena každých šest měsíců, dokud Rada neusoudí, že dotčený členský stát přijal účinná opatření v reakci na výzvu vydanou podle čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.
2. V každém šestiměsíčním období následujícím po období uložení pokuty až do zrušení rozhodnutí o existenci nadměrného schodku Rada posoudí, zda dotčený zúčastněný členský stát přijal účinná opatření v reakci na výzvu Rady v souladu s čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU. Při tomto pololetním hodnocení rozhodne Rada v souladu s čl. 126 odst. 11 Smlouvy o fungování EU o zesílení sankcí, jestliže dotčený zúčastněný členský stát nevyhověl výzvě Rady.
3. Souhrnná výše pokut uvedených v odstavcích 1 a 2 nesmí překročit 0,5 % HDP.“.

11) Články 14 a 15 se nahrazují tímto:

„Článek 14

1. V souladu s čl. 126 odst. 12 Smlouvy o fungování EU ruší Rada sankce uvedené v čl. 126 odst. 11 první a druhé odrážce Smlouvy o fungování EU v závislosti na rozsahu, v jakém dotčený zúčastněný členský stát postoupil v odstraňování nadměrného schodku.

Článek 15

V souladu s čl. 126 odst. 12 Smlouvy o fungování EU zruší Rada veškeré zbývající sankce, jestliže je zrušeno rozhodnutí o existenci nadměrného schodku. Pokuty

uložené podle článku 12 tohoto nařízení nebudou dotčenému zúčastněnému členskému státu vráceny.“.

12) Články 16 a 17 se zrušují.

13) V článku 17a se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Do 31. prosince 2030 a poté každých pět let zveřejní Komise zprávu o uplatňování tohoto nařízení.

V této zprávě přezkoumá alespoň:

a) účinnost tohoto nařízení;

b) pokrok dosažený při zajišťování užší koordinace hospodářských politik a trvalé konvergence hospodářské výkonnosti členských států v souladu se Smlouvou o fungování EU.

2. Bude-li to vhodné, přiloží ke zprávě uvedené v odstavci 1 návrh změn tohoto nařízení.

3. Zprávu předloží Evropskému parlamentu a Radě.“

14) Vkládá se nový článek 17b, který zní:

„Článek 17b

Rada na doporučení Komise přijme revidované doporučení podle čl. 126 odst. 7 Smlouvy o fungování EU nebo revidovanou výzvu podle čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU členským státům, na které se ke dni [datum vstupu pozměňujícího nařízení v platnost] vztahuje doporučení podle čl. 126 odst. 7 Smlouvy o fungování EU nebo výzva podle čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU a které přijaly účinná opatření.

Rada přijme revidované doporučení nebo revidovanou výzvu spolu s doporučením podle článku 16 nařízení (EU) [o preventivní složce], kterým stanoví dráhu čistých výdajů.“

15) Příloha se zrušuje.

Článek 2

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost [...] dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.
V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně